І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
в Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
в Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 20-го ГРУДНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK RFIDAY, DECEMBER 20, 1974 No. 231. VOL. LXXXI.

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ УНСОЮЗУ ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО

Джерзі Сіті. — З Організаційного Відділу УНС інформують, що Союзові Округи ведуть інтенсивне змагання за здобуття ювілейних бонусів та першенства в організаційних досягненнях.

Ювілейний бонус в сумі 2.00 дол. за кожного нового члена, здобутого під час року, одержать ті Округи, які виконають квоту на 100 відсотків, а Округи, які виконають квоту на 75 відсотків, одержать по 1.00 дол. за кожного здобутого члена в часі ювілейного року. Округа, яка здобуде найбільше членів, одержить спеціяльну Ювілейну плякету. Також Округи, які здобудуть в грудні найбільше членів понад місячну квоту, одержать спеціяльні бонуси в сумі 200, 100 і 50.00 долярів.

Коли мова про найкраще відсоткове виконання організаційної квоти, то перед веде тепер Монтреальська Округа, квота якої була 140 членів, а вже здобуто 170 членів. Друге місце відсотково зайняла Округа Сиракюзи — Ютика, квота якої була 175 членів, а здобуто вже 190 членів. Округа Вілкс Бері є третою з ряду, виконавши ювілейну квоту в 100 відсотках; квота виносила 35 членів, а вже здобуто 36 членів.

За виконання квоти в 100 від. змагаються ще Округи: Вофало — бракує 5 членів, Ніагара — бракує 11 членів, Пассейк — бракує 18 членів, Шамокін — бракує 8 членів, Трой — бракує 18 членів і Централька Захід — бракує 9 членів. За виконання ювілейної квоти на 75 відсотків змагається 9 Округ, а саме: Лігай-Веллійська — бракує 15 членів, Балтиморська — бракує 23 члени, Джерзі Ситська — бракує 7 членів, Нюаркська — бракує 12 членів, Мінеапольська — бракує 10 членів, Перт-Амбойська — бракує 18 членів, Філядельфійська — бракує 60 членів і Скрентонська — бракує 2 члени, та Захід Канади Вінніпеґ — бракує 4 членів.

Якщо йдеться про нагороду за здобуття найбільшого числа членів, то Філядельфійська Округа здобула 390 членів, висунулася вже 7-ий раз з ряду на перше місце.

За друге місце в здобутті найбільше членів з ювілейному році завзяте змагання ведуть між собою Округи Ню Йорк і Чикаґо. Округа Ню Йорк під проводом заступника гол. предсідника д-ра Івана Флиса, маючи на 30-го листопада ц. р. 287 членів мала запевнене місце між 30 Союзових Округами, але Округа Чикаґо під проводом Михайла Ольшанівського здобувши вже в грудні 14 членів, дійшла до 283 членів і сягає по заслужене 2-ге місце, яке мала від кількох років.

Фундація Форда зменшить свої дотації

Ню Йорк. — Фундація Форда, найбагатша американська філянтропічна інституція, повідомила, що протягом наступних 4-ох років зменшить свої річні дотації із 208 мільйонів до 100 мільйонів долярів. Президент фундації МекДжордж Банді заявив, що деякі дотації будуть цілком припинені, але фундація далі буде підтримувати програми в усіх 6-ох головних ділянках: гуманістичні науки і мистецтво, освіта і досліди, комунікація, природні ресурси і довкілля, міжнародні справи та внутрішні справи ЗСА.

Померла Анна Робертс

Ню Йорк. — 15-го грудня 1974 р. в Маямі на Флориді померла ненадійно відома українській громаді Анна Робертс, дружина д-ра Івана Робертса, правного дорадника Українського Конґресового Комітету Америки. Подружжя Робертсів перебувало в тому часі на відвідинах у своєї дочки Варвари.

Покійна Анна Робертс народилася у Філядельфії, в родині українських еміґрантів. Вже від молодости належала до багатьох молодечих, а потім жіночих організацій та була членкою Ліґи української Молоді Північної Америки, де і запізнала д-ра І. Робертса, який був в тому часі президентом цієї Ліґи. Будучи членом Союзу Українок Америки у 72-му Відділі, Анна Робертс цікавилась культурною і харитативною працею цієї установи, а також брала участь в американському політичному житті з рамени повітової Республіканської партії на Квінсі.

Панахида була відправлена 18-го грудня в похоронному заведенні Фокса на Квінсі, а похорон був заповіджений на п'ятницю, 20-го грудня. Тлінні останки Покійної будуть перевезені до Філядельфії і похоронені на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі, поблизу могил її батьків.

НАРОДНИЙ ФОНД УККА
(СТАН 18-го ГРУДНЯ)

ЦЬОГОРІЧНА МЕТА —	$ 100,000.00
ДОСІ ЗІБРАНО —	$ 74,600.00
ПОТРІБНО ЩЕ —	$ 25,400.00

В середу, 18-го грудня, Український Народний Фонд УККА збільшився знову на дальших $2,600 (попереднього дня, 17-го грудня, вплинуло $2,,000) і для досягнення цьогорічної сто-тисячної мети потрібно ще $25,400. Із більших пожертв у тому дні надіслали Відділи УККА: Янґставн (збірковий референт „твердий лемко" Іван Ліщак, який вже два десятки років переводить в тій громаді збірку НФонду та пересилає її до Централі в прикладних виказах) — $1,000; Трой (референт Іван Удич) — $860 (ця громада майже стовідсотково сповняє свій обов'язок щодо УНФонду, бо на 56 родин 48 є платниками національного датку), та Бінґгемптон, Н. Й. (референт Василь Гірний) — $150. З поодиноких осіб більші пожертви надіслали: д-р Юрій і д-р Надія Сороківські з Каліфорнії — $230, інж. Ярослав Волошин з Ню Йорку та проф. Олександер і Марія Волошини з Вашинґтону по $100.

При цій нагоді Канцелярія УККА прохає пробачення, що з уваги на кінцеворічне перевантаження працею вона не вспіває з негайною висилкою всіх поквітувань на одержані суми від поодиноких платників датку, хоча висилає їх щоденно.

Національний Даток і пожертви до УНФонду посилати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America
302-304 W. 13th St.
New York, N. Y. 10014

Усі пожертви на Фонд УККА звільнені від оподаткування.

МОСКВА ЗАПЕРЕЧУЄ БУДЬ-ЯКІ ЕМІҐРАЦІЙНІ ПОСТУПКИ ЗА АМЕРИКАНСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПРИВІЛЕЇ.

Москва. — Якраз напередодні схвалення американським Конґресом законопроєкту про зовнішню торгівлю з одночасним признанням для СССР статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах із ЗСА при передумові, що совєтський уряд „злібералізує" свою еміґраційну політику, щодо чого нібито мала б існувати „джентлменська угода" між урядами ЗСА і СССР згідно з запевнюваннями державного секретаря Г. Кіссінджера, совєтське аґенство ТАСС опублікувало формальне заперечення совєтського міністерства закордонних справ про існування будь-якого домовлення в справі еміґрації. Вияснюючи позицію совєтського уряду в справі совєтської еміґраційної політики, ТАСС опублікував одночасно повний текст листа совєтського міністра закордонних справ А. Ґромика до Г. Кіссінджера з 26 жовтня цього року, в якому Ґромико інформує американський уряд, що совєтський уряд не приймав ніяких зобов'язань щодо еміґрації совєтських громадян і не буде в майбутньому достосовуватися у своїй еміґраційній політиці до вимог чи побажань із зовні. Більше того, ТАСС поінформував, що вже пізніше, коли між Г. Кіссінджером і сенатором Г. Джексоном прийшло до обміну листів в справі еміґації з СССР з вказанням на число 60,000 осіб. А. Ґромико окремо довів до відома Г. Кіссінджера, що такі його твердження безосновні. А. Ґромико опрокинув всі заяви Г. Кіссінджера і ствердив навіть, що еміґрація з СССР має тенденцію не збільшуватися, а радше навпаки — зменшуватися.

Лист А. Ґромика до Г. Кіссінджера

В часі перебування Г. Кіссінджера в Москві під кінець жовтня, А. Ґромико передав йому листа з 26 жовтня в справі совєтської еміґраційної політики. Текст листа такий:

„Пане Державний Секретарю, Я вважаю, що є необхідним звернути Вашу увагу на питання, що стосується публікування у З'єднаних Стейтах матеріялів, про які Вам відомо, а які заторкують справу вибуття з Совєтського Союзу певної катеґорії совєтських громадян.

Я мушу дуже виразно заявити, що зазначені вище матеріяли, включно з кореспонденцією між Вами і сенатором Джексоном дають викривлену картину нашої позиції, а також того, що ми говорили американській стороні у цій справі.

Уточнюючи стан справ у відповідь на Вашу вимогу, ми підкреслювали, що того роду питання у своєму повному засягу є в межах виключно внутрішньої компетенції нашої держави. Ми тоді ж остерігали, що в цьому питанні ми завжди діяли і будемо діяти у виразному погодженні з нашим сучасним законодавством щодо цього.

Але тепер в цій справі якраз зберігається мовчанка. Одночасно робляться намагання приписувати поясненням, що ми їх дали, форму якихось запевнень, чи навіть зобов'язань з нашого боку щодо процедури вибуття совєтських громадян з СССР, а навіть є цитовані деякі дані щодо нібито числа таких громадян і також йдуть розмови про сподіване збільшення цього числа порівняно з попередніми роками.

Ми рішуче відхиляємо таку інтерпретацію. Що ми казали і про що Ви, Пане Державний Секретарю, добре знаєте, стосувалося тільки і виключно реальної ситуації в даному питанні. І коли ми згадували числа — щоб поінформувати Вас про реальну ситуацію — то наголос був якраз навпаки, іменно на теперішню тенденцію в напрямку зменшення числа осіб, які бажали б покинути СССР і шукати за постійним місцем поселення в інших країнах.

Ми переконані, що це дуже важливе у цій всій справі, беручи до уваги її принциповий характер, щоб не було ніяких сумнівів щодо позиції Совєтського Союзу.

А. Ґромико
Міністер закордонних справ СССР"

Становище американських урядових чинників

Вашинґтон. — Опублікування в Москві всіх цих інформацій ,а в першій мірі листа А. Ґромика до Г. Кіссінджера з виразним з'ясуванням проблеми, викликало велике порушення в столиці ЗСА, бо нікому невідомі дійсні причини, які спонукали совєтський уряд виступити з такою заявою. Хоч з боку головних речників додатку до закону про зовнішню торгівлю, сенаторів Джекоба Джевітса і Генрі Джексона, була висловлена тривога про можливі наслідки, то все таки вони схильні підтримати свою дотеперішню позицію і погодитися на умовне признання для СССР статусу упривілейованої держави на час 18 місяців. Будуть, однак, значно обмежені американські кредити на різні проєкти промислового будівництва і експлуатації природного газу в СССР. Державний департамент схиляється до думки, що Москва опублікувала ці документи і таке своє становище щодо питання еміґрації, щоб „зберег-ти своє обличчя", мовляв, совєтський уряд за ніяких умов формально не погодиться на втручування будь-якої іншої держави у внутрішні справи СССР.

ДРУЖИНА ЛЕОНІДА ПЛЮЩА ПОДАСТЬ ДО СУДУ АДМІНІСТРАЦІЮ ПСИХІЯТРИЧНОЇ ЛІКАРНІ

Москва. — Аґенція Ройтерс інформує, що Тетяна Плющ-Житникова, дружина математика Леоніда Плюща, повідомила закордонних кореспондентів в Москві, що вона подаватиме до суду адміністрацію психіятричної лікарні в Дніпропетровську, до якої силою, тільки на підставі оцінки КҐБ, запроторено її чоловіка. Існує багато доказів, заявила Тетяна Плющ, що персонал цієї лікарні окремого призначення наміряється вбити її мужа при допомозі приписування йому невідповідних і шкідливих ліків, які викликають прерізні забурення в організмі людини. Вона також заявила, що їй вже двічі відмовлено побачення. Існують побоювання, що стан здоров'я Леоніда Плюща різко погіршився і Адміністрація лікарні, яка перебуває під безпосередньою контролею органів безпеки, боячись, що дружина може довідатись усю правду, з розмислом забороняє відвідини.

Леонід Плющ

Згідно з інформаціями з минулого місяця, Леонідові Плющеві й далі продовжують впорскувати лік тритазин, який звичайно лікують хворих на схизофренію.

Молебень за здоров'я Мороза, Плюща

Бавнд Брук. — З ініціятиви молодечих організацій, ОДУМ і Пласт, околиць Сомерсет, Ню Бронсвік і Бавнд Бруку тут в Осередку Української Православної Церкви — Церкві Пам'ятнику, відбудеться Молебень за здоров'я Валентина Мороза, Леоніда Плюща і всіх тих, життя яких загрожене наслідком перебування в московських тюрмах і концентраційних таборах. Молебень буде відправлений при співучасті священиків православного і католицького віровизнань в неділю 22-го грудня о год. 11:15 після Служби Божої. Співатиме хор молоді української школи при Церкві - Пам'ятнику. Громадянство згаданих околиць своєю численною участю підтримає шляхетну акцію своєї молоді.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗАКІНЧИЛА НАРАДИ

Ню Йорк, Об'єднані Нації. В середу, 18-го грудня ц. р. закінчились офіційно наради 29-ої Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Сесія, яка тривала повних 13 тижнів і на якій головував міністер закордонних справ Альжиру Абделязів Бутефлік, згідно з оцінкою політиків, була успішною, а може навіть „історичною" і „революційною". Перший раз в історії цієї Організації делеґацію Південної Африки позбавлено права голосування на Асамблеї, хоч формально ця країна залишилася членом ОН; арабські країни, чи так звані країни „третього світу", за допомогою бльоку комуністичних держав спромоглись голосуванням надати право представникам Палестинської Визвольної Організації брати участь в нарадах над обговоренням справи Палестини: на вимогу президента Асамблеї Бутефліка голову цієї організації, Ясіра Арафата, вітали в ОН як голову держави. Всі ці речі не були б можливі ще кілька років тому. Крім того, 29-та Сесія обговорила і полагодила 110 інших справ: до ОН прийнято три нові держави — Ґранаду, Ґвінею-Бісау і Банґладеш, збільшивши число членства до 138 держав; апробовано підвищений бюджет ОН в сумі 44,358.000 долярів; створено, згідно з рекомендацією Римської конференції, Світову Харчову Раду, до якої входять представники 36-ох країн: представників комуністичної Куби, на рекомандацію Бутефліка, прийнято до комісії, яка розглядатиме справи колоніялізму; голосуванням 56 до 54 при 24 здержаних відкинено пропозицію Китаю позбавити членства в ОН Камбоджу, а на це місце признати голос представникам принца Сіганука, який очолює уряд Камбоджі в екзилі; одноголосно рішено відкласти дебати над справою тероризму і полагоджено ще багато інших менш важливих справ.

Загально уважають, що 29-та Сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй була „переломовою" і що треба сподіватись дальших змін в цій світовій організації.

„Дженерал Моторс" звільнить дальших 16,000 робітників

Детройт. — Автомобілева фірма „Дженерал Моторс" повідомила, що плянує цілком звільнити з праці дальших 16,000 робітників, а крім того протягом січня 1975-го року тимчасово звільнити додаткових 41,000 робітників. В деяких фабриках ці тимчасові звільнення триватимуть один тиждень, а в інших до 4 тижні. Таким чином, коли включити до згаданих цифр попередні звільнення, то коло 91,000 робітників „Дженерал Моторс" опиняться цілком без праці, а 41,000 будуть тимчасово звільнені протягом січня наступного року. У цілій автомобілевій індустрії ЗСА коло 141,000 робітників будуть цілковито звільнені, а 76,000 будуть тимчасово звільнені. Ці цифри можуть зрости ще більше, бо фірми „Крайслер" і „Форд" також плянують проголосити додаткові звільнення робітників. Речники автомобілевої індустрії твердять, що ця індустрія тепер перебуває в найгіршій економічній ситуації від часу Другої світової війни.

Кіссінджер натякнув на можливу зміну в політиці ЗСА щодо Куби

Вашинґтон. — Державний секретар Генрі Кіссінджер у вівторок, 17 грудня, натякнув Солові Ліновіцеві, колишньому представникові ЗСА в Організації Американських Держав (ОАД), що ЗСА можливо підтримають „нові заходи", які уможливили б знесення економічних і дипломатичних санкцій проти Куби, проголосованих ОАД у 1964-му році. Сол Ліновіц повідомив кореспондентів, що секретар Кіссінджер заявив, що хоча на конференції міністрів закордонних справ країн ОАД, яка відбулася минулого місяця в Кіто, Еквадор, перепала резолюція, яка пропонувала знести ці санкції, бо бракувало потрібних двох третіх голосів, то існує можливість, що „найдуться інші способи" закінчити ці санкції. Ліновіц твердить, що Кіссінджер мав на думці, що на наступній нараді ОАД, яка відбудеться в Буенос Айресі в березні 1975-го року, ЗСА погодиться на те, щоб анулювати правило, яке вимагає, щоб всі рішення ОАД мали підтримку двох третіх країн. На листопадовій конференції в Кіто 12 членів ОАД голосували за знесенням санкцій проти Куби, 3 були проти, а 6 здержалися.

ВІДБУВСЯ ВОСЬМИЙ ВЕЛИКИЙ ЗБІР УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Бюро Проводу Українських Націоналістів в Інформаційному Бюлетені подає таке повідомлення Президії VIII ВЗУН:

28-30 листопада 1974 року, в одному з осередків північно-американського континенту, відбувся VIII Великий Збір Українських Націоналістів, в приписаному Устроєм Організації Українських Націоналістів реченці. Учасниками нарад цієї найвищої законодатної установи Українського Националістичного Руху було 102 управнених до голосування делеґати із восьми теренів дії ОУН.

VIII ВЗУН м. ін. заслухав звіт голови ПУН про діяльність ОУН від 1970 р., прийняв його у вислiді широкої дискусії та схвалив окремою резолюцією одобрення праці уступаючого Проводу Українських Націоналістів і зокрема його голови.

VIII ВЗУН розглянув доповіді про стан на Рідних Землях та поза ним й схвалив напрямні дальшої дії ОУН на українському материку та на чужині. Схвалено також ряд змін Устрою ОУН.

Одночасно вибрано новий Провід Українських Націоналістів, що його поновно очолив О. Штуль-Жданович.

У рамах VIII ВЗУН працювали Комісії: крайових, політичних, суспільно-громадських, устроєвих та фінансово-господарських справ, які винесли постанови, що будуть опубліковані окремо, як і Звернення до Українського Народу.

Олег Штуль-Жданович

Після нарад, 1 грудня відбулося спільне засідання ПУН і членів новообраних Керівних Органів із Президією VIII ВЗУН.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ПОЛКОВНИКА АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

Ню Йорк. — Заходами 10 Відділу ОДВУ в Ню Йорку і 1-го в Асторії та Українського Золотого Хреста, відбудеться в неділю, 22-го грудня ц.р. о год. 2-й по полудні Жалобні Сходини в десятьріччя смерти св.п. полковника Андрія Мельника. Сходини відбудуться в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку при 140-142, 2-га евеню в кімнаті ч. 22.

СОВЄТИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ПРОВАЛУ П'ЯТИРІЧНОГО ПЛЯНУ, НЕВДАЧІ ЖНИВ

Москва. — Такі висновки зробив не хто інший, а сам голова совєтського Держпляну Ніколай Байбаков, доповідаючи про реалізацію намічених господарських плянів на черговій сесії Верховної ради СССР, що почалася тут 18 грудня. Всі намагання забезпечити найконечніші потреби совєтських споживачів не мали успіху, бо на цілому ряді відтинків совєтського господарства пляни недовиконано. Найбільшим ударом була, як виявляється щойно тепер, невдача на відтинку цьогорічних жнив. Хоч совєтська преса інформувала про збір зерна величиною аж 210 мільйонів тонн, то насправді збір осягнув всього 195.5 мільйона тонн, тобто на 22 мільйони тонн менше, порівняно з 1973 роком. Загальний ріст совєтської економіки, заплянований на 6.5 відс., досягнув тільки 5 відс. Ріст національного прибутку за останні чотири роки був менший, як було оригінально заплянoвано. Згідно із заявою Байбакова, причиною неуспіхів було передусім зле управління господарством, неефективність виробничого процесу, відставання промислових підприємств і невміле використовування природних і людських ресурсів, коротко — типові для совєтської дійсности хвороби.

Перед сесією Верховної ради СССР відбулося пленарне засідання ЦК КПСС з доповідями Н. Байбакова і міністра фінансів СССР В. Гарбузова. На закінчення сесії, як повідомили „Известия" з 17 грудня, з „великою промовою виступив генеральний секретар ЦК КПСС тов. Л. І. Брежнєв". Пленум схвалив проєкти господарських плянів на 1975 рік, що їх відтак формально затвердила Верховна Рада СССР.

УААУП займає становище до неточностей „Енциклопедії Британіки"

Мовнт Плесант, Міч. — Солідаризуючись із акцією проф. д-ра З.Л. Мельника у справі вишукування, каталоґування й спростовування дискримінуючих і неправдивих даних в енциклопедіях і наукових виданнях та підручниках, Управа Асоціяції Українських Американських Університетських Професорів надіслала окремого листа до редактора Енциклопедії Британіки. 5-го грудня Управа одержала відповідь від редактора Воррена І. Пріса, в якій він, удаючись до публіцистичної методи знецінення арґументів противника посиланнями на неістотні аналогії, намагається дещо зм'якшити відповідальність редакції за кривотлумачення й перекручення фактів та на закінчення пише:

"We have noted your willingness to inform your constituents of corrections considered in the future. As always, we stand ready to make any corrections required in the interests of encyclopeadic accuracy and passed on by an impartial group of scholarly advisors."

Іван Коляска в Австралії

Аделяіда, Австралія. — З метою якнайширшого з'ясування теперішньої ситуації в Україні, зокрема на відтинку шкільництва і освіти та переслідування культурних й політичних діячів, Крайовий Комітет Оборони Політично Переслідуваних в Україні, який діє під патронатом Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) та співпрацює з Стейтовими Комітетами Оборони й українськими громадами, запросив Івана Коляску з Канади до Австралії і зорганізував для нього турне по цілій країні. Іван Коляска — відомий культурний діяч у вільному світі, автор книжок „Освіта в совєтській Україні" і „Поглянь товаришу — люди сміються", який останньо активно включився в оборону людських прав в Україні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самонаявна вартість

Зближаємося до закінчення року і, як завжди в такій порі, кожний особисто і як член своєї громади, робить останні зусилля, щоб в кінцевих підсумках пройдений рік був успішний. А за цей рік, який добігає до кінця, таки є що підсумовувати, є з чого — як кажеться — робити іспит совісти.

Проте, не річні підсумки та їх оцінка і висновки є темою цього коментаря, бо й рік ще не закінчився. Натомість у цьому ще, так мовити б, „п'ять перед дванадцятою" часі треба звернути увагу та востаннє пригадати одну самонаявну вартість, яка мала рішальне значення в оформленні та організації нашого минулого, як і має його сьогодні та цілком певно матиме в майбутньому. Але, саме тому, що ця вартість самонаявна, ми часто приймаємо її також як самозрозумілу певність і нею не турбуємося.

Мова, очевидно, про Український Народний Союз. Які підсумки року ми й не робили б, якої акції в нашій громаді ми й не оцінювали б, Український Народний Союз, його членство, його публікації та його активність і відношення завжди займатимуть одне з перших, а в більшості випадків і справ найперше місце. Тому то й вартість УНСоюзу самонаявна. На жаль, вона, ця вартість УНСоюзу, самонаявна в нашій свідомості, але не в нашій активності і в нашому відношенні, як це промовисто свідчать щомісячні організаційні звідомлення.

Саме тепер в усіх наших громадських акціях ми робимо останні зусилля, щоб наші кінцеворічні підсумки були якнайкращі, щоб кінцеворічний балянс виказував здобутки, а не втрату. І в цих наших кінцевих зусиллях перше місце повинні зайняти зусилля організації нових членів до УНСоюзу, цієї нашої самонаявної найбільшої вартости, від росту і дальшого ровитку якої залежить майбутнє нашої громади в Новому Світі.

Совєтські пенсії

Як відомо, 21 листопада 1973 року президія Верховної ради СССР видала „указ", на основі якого нібито підвищено пенсії для інвалідів і родин, які втратили особу ,що їх утримувала. Нові правила, за якими буде вирахувана пенсія різним категоріям осіб, увійшли в життя з днем 15 грудня 1974 року. Газета „Известия" з 14 грудня опублікувала деякі дані щодо практичного застосування цих нових правил, подаючи точніші суми, що їх одержуватимуть інваліди і особи, управнені до пенсії. Ці дані цікаві цим, що вони виявляють, з одного боку, справді важку ситуацію щодо забезпечення, в якій знаходилися інваліди і непрацедатні до останнього часу в ССР, а з другого, — виявляють незавидну їхню долю і на майбутнє.
— доплата від 10 до 20 крб. місячно. Ця нова пенсійна сис-

Мінімальні і максимальні границі пенсій визначуються на основі досить складної ситеми вираховування. На практиці справа виглядає так, що, наприклад, воєнні інваліди І групи одержуватимуть 90 крб., а II групи — 70 крб. місячно мінімум. Максимум пенсії — 120 крб. місячно. Коли йдеться про інвалідів робівників, службовців і військовий персонал (не воєнних інвалідів), — то в більшості вони зараховані до категорії II з мінімальною платнею 45 крб. місячно. В категорії І пенсія є в сумі 70 крб. місячно. Воєнні інваліди III групи одержують пенсію в сумі 33 крб. місячно. Інваліди - робітники, службовці тощо(т. зв. інваліди праці) III групи одержують пенсію 21 крб. місячно, зглядно 25 крб., коли у них хвороба професійного порядку.

Гірше справа з родинами, які втратили працездатного кормильника. Для родин з трьох і більше осіб пенсія встановлена на 70 крб. місячно, з 2 осіб — 45 крб. місячно, з 1 непрацездатного — 23 крб. місячно. Передбачена за догляд над інвалідом залежно від категорії інвалідства — доплава від 10 до 20 крб. місячно. Ця нова пенсійна система стосується також колгоспників, тим, що коли колгоспник має т. зв. присадибну ділянку, тобто власний город, йому пенсію відповідно знижують (наприклад, у випадку максимальної пенсії 120 крб. виплачують тільки 102 крб.). Колгоспники у II групі одержують пенсію у висоті 51 крб. а не 60 крб. як інші робітники і службовці, що не живуть на селі.

Очевидно, справа не у такій чи іншій сумі грошей, що їх виплачується порядком пенсії в СССР, а про реальну можливість за ці гроші себе забезпечити у найконечніші засоби прожитку. Розбіжності між цінами на найконечніші товари, поминаючи т. в. офіційні ціни, які нічого не говорять, і висотою пенсійних виплат вказує, що особи, яким доводиться в СССР жити за рахунок пенсій, знаходяться у дуже важкому матеріяльному положенні.

М. Мельник

„СОВЄТСЬКИЙ" УРЯД

„Совєтський" уряд це майже офіційна назва уряду СССР, себто російського комуністичного уряду чи, якщо хочете, комуністичного уряду російської імперії. Назву ту загально прийнято, та вона, по суті, цілковито фальшива. Та не тільки це! По українській пресі повно висловів, як: „совєти українців русифікують, „совєтський імперіялізм", „боротьба проти совєтського колоніялізму" і т. д. Мені здасться, що того роду окреслення не тільки фальшиві, але й для нас незвичайно шкідливі.

Проблема подібної термінології це не тільки проблема мови. Це теж проблема політики і політичної тактики. Та в одному і другому випадку річ та не маловажна.

Почнім із термінології. „Совєтський", цебто „радянський" уряд у такий самий спосіб, як і „совєтська демократія", у ніякій мірі правдивого стану речей не висловлює. „Совєтський" уряд не спирається на ніяких радах (совєтах). Він спирається на комуністичній партії, яка є незвичайно централізована на цілій території СССР і яка виконує усі його директиви.

Друге поняття „совєтського" уряду це розуміння, що уряд цей, перш за все комуністичний. І тут треба відповісти на два питання: Чи це правда? І чи з політичного штандпункту воно корисно уряд СССР уважати радше совєтським ніж російським урядом?

Від самого початку російські комуністичні уряди найбільше ваги прикладали до того, щоб переконати світ, що вони є перш за все комуністи, а щойно відтак росіяни. Вони теж добре дбали за те, щоб різні українські хруні, коляборанти і совєтські люди представляли національну політику російських урядів, як політику, що базується на ідейних, а не на імперсько - національних принципах. Для виконавців тих доручень такий підхід дуже вигідний, бо вони аж ніяк не хочуть вважати себе національними опортуністами. Вони хочуть бути ідейно-політичними противниками українських громадських, культурних і політичних діячів.

Те саме відноситься і до російського уряду. Його внутрішня і зовнішня пропаганда втратила б цілком своє значення, коли б усі люди прийшли до переконання, що це не комуністичний уряд країни рад, а уряд російської імперії.

Отже, — що це таке, отой „совєтський" уряд? Чи можна слово „совєтський" утотожнювати з словом „комуністичний"? А може вважати уряд СССР „совєтським" тому, що це є уряд „совєтського" народу?

Від того роду питань залежать теж слідуючі додаткові питання. Що це таке „совєтський" колоніялізм в Україні? Як є „совєтський" колоніялізм, тоді може в СССР існує і „совєтський" народ? А може ми говоримо „совєтський" колоніялізм, а в дійсності маємо на думці комуністичний колоніялізм? Ще одна можливість є та, що Україну колонізують совєтські люди з України, на зразок Щербицьких, Маланчуків, Козаченків та їм подібних!

Маємо теж боротьбу проти „совєтського" колоніялізму. Та мені тяжко зрозуміти, що це значить і проти кого конкретно я маю боротись? Проти „ідейних" противників — членів адміністрації України? Проти ідейних противників - комуністів, що згинули у боротьбі за національні права України чи довгими роками сидять у концтаборах імперії? Проти комуністичного уряду СССР, який, на думку декого із нас, в однаковій мірі поневолює і українців і росіян? Проти уряду „совєтського" народу, що хоче і росіян і українців перетворити на совєтський народ? Чи проти російського комуністичного уряду?

Мені доволі ясно, що уряд СССР був і є перш за все російським, а щойно багато пізніше — комуністичним урядом. Договір з Гітлером був заключений в ім'я російських національних інтересів і з великою шкодою для комуністичного руху. Коли б ідейний момент був переважаючий в уряді СССР, тоді до такого договору ніколи не дійшло б.

Русифікація і колонізація народів СССР для побудови комунізму цілком непотрібна. Припустім, що в Україні українська мова (так як в Росії російська мова) стала б урядовою мовою, та що книговодство по усіх підприємствах і колгоспах переведено б на українську мову. Також викладова мова по всіх школах України була б українська, так як російська мова є викладовою мовою в Росії. В який спосіб речі ті заторкнули б законодавство про приватну власність, економічну структуру країни чи децизії відносно структури цін, заробітних платень, і податків? В ніякий! Русифікація і колонізація не мають нічого спільного з комунізмом. Вони є виключно вислобом національних амбіцій правлячої верстви російського народу.

Західні засоби комунікації через досить довгий час торочили теревені про можливість конфлікту між Росією і Китаєм з огляду на ідейні розходження. Тепер уже того виду інтерпретацій часто не зустрічається. Залишились тільки засоби комунікації СССР. Та вони конфлікт той ставлять в ідейну площину не тому, що не знають, в чому діло, а в надії, що може все таки їм вдасться збаламутити принаймні частину членів комуністичної партії Китаю. В дійсності, коли б росіяни і китайці керувались інтересами комуністичного руху, тоді сьогодні ніякого кордону між СССР і Китаєм не було б.

І тому ще раз треба підкреслити, що у випадках по-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Андрій Качор. МУЖІ, ІДЕЇ І ПРАЦІ. Андрій Палій і Андрій Мудрик — творці „Маслосоюзу" і модерної української молочарської кооперації в Західній Україні. Вінніпеґ - Торонто - Клівленд. Видання „Братства Маслосоюзників" у Канаді та ЗСА. 1974, ст. 344. Обкладинка: Ліда Палій.

„Вступне слово" написав проф. д-р Ілля Витанович (5I-1), а „Передмову" (13-16) сам автор.

Ця книжка трьох Андріїв оповідає про кооперативне молочарство між двома війнами в Галичині, але її читається немов історичну повість про ті часи, героями якої були два інженери — Андрій Палій (1893-1961) та Андрій Мудрик (1893-1969) — творці. „Маслосоюзу" та увесь український нарід, який змагався за своє життя під шовіністичним окупантом. Польський окупант, замість тішитися успіхами своїх громадян, старався всякими способами переслідувати українців навіть в економічній ділянці.

Інженер Андрій Качор спеціялізується в історії „Маслосоюзу". Він після смерти А. Палія написав був коротку монографію про цього творця нашої найкращої економічної установи. Та поки вона побачила світ, помер і другий організатор „Маслосоюзу" — інж. Мудрик, і тепер монографії про них обидвох появилися друком.

Маслосоюзники добре зорганізовані, вони подбали про це, щоб „слава про них не пропала, щоб їхні успіхи були закріплені на письмі, бо ж це історія нашого народу в його боротьбі за своє існування на своїй землі.

Автор написав про родинне життя своїх героїв та про те, як вони були учасниками визвольних змагань, як разом студіювали молочарство в Чехо - Словаччині і як почали відновлювати молочарські кооперативи в Стрию, Станиславові і у Львові, де буйно розрісся „Маслосоюз", звідки його продукти з чотирилистковою конюшинкою йшли до польських міст, а також і за кордон Польщі.

А. Качор — ентузіяст, він трохи зарожево малює життя в тій установі, в якій і він працював. А. Качор пише, що „ще кілька літ пляновоі праці (наших товариств — Л. Л.) . . . і наше галицьке с е л о б у л о б г о с п о д а р с ь к о зрівнялося з селами будь - якої західньоевропейської країни (73).

Обидва директори — торговельний А. Палій і організаційний А. Мудрик, дружньо співпрацювали з усіма тими, хто був затруднений в „Маслосоюзі". В 1923 р. працювали в цій установі 4 особи, а в 1938 — 300. Та „рівночасно в тому ж саме часі відійшло з „Маслосоюзу" з різних причин, аж 69 осіб". А. Качор додає до цього, що „не кожний міг залишитися на праці в „Маслосоюзі" і стати т. зв. „маслосоюзником". Беручи статистично, щотретя особа залишилася на праці в „Маслосоюзі" на якийсь довший час".

Заоптимістично пише автор, що „найнижча платня" у висоті 60 зл. місячно вистачала на „скромний прожиток" у Львові, і не подає, яка була „найвища" платня в „Маслосоюзі". Цим хочемо підкреслити, що „Маслосоюз" ріс не тільки мудрістю провідників, але його буйність була вможливлена тим, що поляки не давали праці нашим освіченим людям (сам автор признає, що в „Маслосоюзі" як „експедієнтки" (продавці) працювали наші дівчата, що покінчили гімназію або учительську семінарію. Це не якийсь закид директорам, але треба сказати всю правду, і не промовчувати того, що над тими дівчатами з „Маслосоюзу" висіла загроза бути звільненими з праці, якщо вийдуть заміж. Автор пише, що „службовики „Маслосоюзу" розуміли нашу „ощадностеву політику" дирекції і з цим фактом вони „годилися", але чому аж 669 осіб покинули були працю в „Маслосоюзі?

Ще раз підкреслюємо, що не робимо закидів, тільки гадаємо, що не треба приховувати правди, бо наші інституції не повинні розвиватися коштом патріотичної праці своїх працівників, коли ли вони є „бизнесами", а не неприбутковими організаціями.

Російські комуністи, зайнявши наші землі, знищили „Маслосоюз". Нищили його і німецькі окупанти. Поляки вже приготовляли закон, як взяти під свою контролю оцей, як пише А. Качор, „модерний" Маслосоюз...

Книжка А. Качора про двох директорів дуже цінна, вона показує один відтинок нашої боротьби з Польщею. В ній бачимо провід „Маслосоюзу" та всіх рядовиків, які брали участь в боротьбі, і які своєю жертвенною працею вигравали бій із ворогом. В книжці багато „довідників", але її читається немов повістевий твір про наше життя на рідній землі між двома війнами.

Я її так читав, і за це дякую авторові, моєму знайомому зі Самбора.

Гадаємо, що треба справити дві помилки в іменах двох осіб: на 29 ст. замість о. М. Бравко — має бути о. Вровко, а на 103 ст. замість проф. Ярослав Вілецький — проф. Ярослав Біленький.

На 88 ст. в 15 рядку знизу має бути „розумінню" (давальний відмінок!). а не „розумінні".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ ДІЙСНО ПРИЯТЕЛЬ?

Останньо українська еміґраційна преса описувала одну подію сумнівної вартости. Деякі газети обмежилися до об'єктивної інформації. Але були й такі редактори, які намагалися представити громаді цю подію, як ще один осяг. Конкретно йдеться про візиту української делеґації з Арґентини до президента Чіле, генерала мілітарної хунти, Авґуста Піночета. Делеґація приїхала просити його, щоб він виступив в обороні українських політичних в'язнів у СССР.

Усім українцям відомо, що ситуація в тюрмах і таборах СССР жахлива. Там тисячі українських і інших політичних в'язнів є об'єктом знущання виключно за їхні переконання, за прагнення зберегти рідну мову, власне національне „я". В таких умовах обов'язком кожної української людини, незалежно від її ідеологічних переконань, є боротися за звільнення тих в'язнів. Але у цій боротьбі не можна втрачати перспективи, не можна шукати допомоги для українських політичних в'язнів у тих режимах, які у своїх країнах самі переслідують своїх громадян за їхні переконання. Кожний тоталітаризм, червоний і чорний, большевицький і гітлерівський, користувався тими самими методами і мав ті ж самі цілі: знищити людську індивідуальність. У СССР це робиться з точки зору російського расизму, в Німеччині це робилося ніби в ім'я інтересів німецької „раси", але результат був один і той самий. В такому аспекті великим досягненням української політики було те, що в 40-их роках українська визвольна боротьба велася рівночасно проти гітлеризму і проти сталінізму.

Цієї лекції минулого ми не повинні забувати. І хоча умови сьогодні дещо інакші, все ж таки слова Ольжича „доба жорстока як вовчиця" мають пряме відношення до сучасности. Акції, протести на Заході, хоча знаходять відгомін на сторінках світової преси, ще не примусили Брежнєвську кліку звільнити невинних людей. В такій хвилині постає питання: чи можна щонебудь зробити? Чи можна влегшити долю в'язнів? А в цьому питанні є ще одне: де шукати допомоги, і чи ворог нашого ворога є завжди нашим приятелем?

Хунта генерала Піночета прийшла до влади збройним шляхом і почала арештувати діячів опозиції: комуністів, соціялістів, християн - демократів. Після масових розстрілів тиск світової публічної опінії стримав хунту від жорстоких дій, але не від масових арештів. Міжнародна Амнестія, котра постійно виступає в обороні українських в'язнів, гостро засудила злочини хунти. Також політичні в'язні в СССР, між ними українці, недавно висловлювали свою солідарність з в'язнями в Чіле.

Недавній апель у таких умовах української делеґації з Арґентини до генерала Піночета, щоб він виступив в обороні українських в'язнів, мусить викликати серйозні застереження, а ще більше дивує акт, що у своєму пресовому комунікаті ця делеґація похвально висловлювалася про Піночета і його режим: „Делеґація мала нагоду ствердити злосливість ворожої пропаґанди з наміром підірвати авторитет і престиж армії."

Чи ті члени делеґації були свідомі того, що такими заявами вони не помагають, але шкодять в опінії світу українській справі? Одна справа інформувати публічну опінію про долю наших в'язнів, друга є вибирати між диктаторами і катами і шукати в них приятеля.

Чи не наспів час задуматися над майбутнім і сказати собі, що непотрібно вічно зводити українську справу до одного чи другого тактичного міркування? Ворог нашого ворога не завжди є нашим приятелем. І хоча ми би раділи, коли б між СССР і Чіле прийшло до обміну в'язнями, шлях здійснення такої заміни не треба оплачувати публічною асоціяцією з особами, що чести українському визвольному рухові принести не можуть.

Політичний опортунізм, — а відвідини в Піночета найбільш яскравий приклад того явища, — ніколи не приносив народам, зокрема пригніченим народам, користи. Принципова оборона ідеалів: свобода слова, свобода переконань і думки, — таке має бути наше становище, бо ті ідеали стосуються всіх людей, не тільки українців.

Роман Купчинський
Ню Йорк

ЗА ОБ'ЄДНАНУ ДІЮ

„Голос Читачів" знаменито виправдує себе в „Свободі". Це є водночас голос публічної опінії та наголошення найбільш актуальних, проблем нашої спільноти, як ось справа Валентина Мороза, виступи совєтських мистців і т. п.

Останньо багато уваги приділяють мішаним подружжям. Українське громадянство в розсіянні врешті усвідомило собі, що одним із найбільш загрозливих засобів асиміляції є мішані подружжя й намагається знайти правильний підхід та розв'язку цього наболілого питання.

Не слід на прикладах з давнішого минулого на рідних землях (п.п. О. Николишин, Л. Лаврів) обманювати себе рожевими надіями, що і тут мішані подружжя, з національної точки зору, матимуть щасливий фінал. Деякі винятки певно трапляться, але загал молоді, подруженої з чужинцями, без продуманої та зорганізованої протидії, порине в чужому морі Так, як колись в Україні у нашому морі поринали маси різних пришельців: шведів, німців, греків і т. д. Здоровий національний інстинкт самозбереження підказує нам у діяспорі обмежити до мінімум приріст мішаних подруж і таким чином послабити головну причину денаціоналізації нашої спільноти.

В тій цілі мобілізується прилюдну опінію та від трьох років уперше вжито нового засобу нав'язування контактів у подружніх цілях між українською мо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Микола Галів

ДРУГА КНИЖКА „АРХІПЕЛАҐ ҐУЛаґ"

1

Друга книжка А. Солженіцина „Архіпелаґ ҐУЛаґ", 658 сторін, охоплює третю і четверту частину його цілої монументальної праці Архіпелаґу. Читаючи другу книжку Солженіцина „Архіпелаґ", яка вийшла з друку російською мовою кілька місяців тому, постає цілий ряд різних питань. Виринає подив, пошана і признання для автора не тільки за письменницький талант, але його відвагу, яку він виявив, називаючи сатанинські пляни, пекельну дію і все голісіньке зло, що породжує зло.

Поруч того постає питання, а хто допоміг Солженіцину стати таким, яким він у нашу скомпліковану добу виявився? В його книжці є подані сильветки осіб, які виявили не меншу відвагу, витривалість й принциповість, — хоч би назвати Валентина Феліксовича Войно - Ясинецького, про якого мова буде пізніше, — а Солженіциним не стали. Їх безслідно згноїли, як і десятки мільйонів, що гнули хребет, старанючись пристосуватися до ленінсько - сталінського диявольського пляну. Згноїли навіть тих, що були співархітектами большевицької машини.

Здається відповідь на це питання не трудна. Без Микити Хрущова ми не мали б були нагоди пізнати Солженіцина таким, як він виявився. Далекий від цього, щоби в якійсь мірі прославляти Хрущова, який багато зла заподіяв Україні та старався не менше нищити й нівелювати те, що мало національно - українське обличчя. З другого боку він є визначним у тому, що зробив велетенський зворот у большевицькій системі думання. Він стягнув з найвищого п'єдесталю „батька" Сталіна, що був „всемогучим", „непомильним", „сонцем" і т.д. і правильно показав його як злочинця, що сплавив мільйони невинних людей. Це сталося на 20-му з'їзді КПСС у 1956 р.

Засудження культу Сталіна було більшим потрясенням для комуністичного інтернаціоналу, як сама смерть Сталіна. Засудження культу Сталіна стало зворотньою точкою не тільки в політичному, але також суспільному, культурному, літературному і мистецькому житті. Без засудження культу Сталіна, не могла б була появитись повість Солженіцина „Один день в житті Івана Денисовича". Важко було б собі уявити також новий напрям у літературі, народження шестидесятників, деякі зміни в мистецтві, кінематографії й взагалі. Немає найменшого сумніву, що цей хрущовський зворот старався пізніше завернути і сам Хрущов, а згодом ще більше намагались і дальше намагаються це зробити його наслідники в особі Брежнєва і його „соратників", але всього повернути назад неможливо. На цьому ґрунті ріс й виростав Солженіцин, але на цьому не можна поставити крапки.

Слід продовжити певну похідну подій: Хрущов зробив зворот у комуністичному світі розвінчанням Сталіна і на цьому хотів поставити крапку, але ці ідеї розвінчання всього большевицького світу підняв і з всією силою продовжив Солженіцин. Хрущов стягнув з п'єдесталю тільки Сталіна, а Солженіцин стягає з стін комуністичного світу портрет Леніна — „непомильного" і єдиного досі „праведника", — як первозлочинця, що знищив мільйони невинних людей.

Солженіцин не тільки стягає з п'єдесталю Леніна, але всіх комуністичних ватажків з Марксом і Енгельсом, як ідеологів комунізму, включно. Факти, які він наводить у своїй монументальній праці розкривають у всій ширині й глибині бестіяльство, терор і неймовірне знущання комуністичних вождів над десятками мільйонів людей. Солженіцин зриває всі куліси й заслони з цього „щасливого" життя в большевицькій системі, про яке немов на глум співали: „я другой такой страни нє знаю, гдє так вольно дишет человек" — що за іронія!

Солженіцин на очах всіх розбиває в маленькі дріб'язки все: комуністичну ідеологію і большевицьку систему. Цього ніхто не позбирає, не забронзує й не вибілить. В тому неоціненна заслуга Солженіцина. В таких аспектах слід розглядати і розцінювати Солженіцина.

На вступі до другої книжки „Архіпелаґу" Солженіцин наводить слова з листа ув'язненої гуцулки: „Тільки ці можуть нас зрозуміти, хто їв разом з нами з одного горшка". Це прості, але заразом знаменні, змістовні й багатомовні слова. Автор у вступному розділі наводить факти про те, звідкіля пішла назва „концентраційні табори", коли і де її вперше вжито. Перше цю назву вжито після Першої світової війни у відношенні до воєнно - полонених, чи інтернованих. Для політичних в'язнів вперше цю назву було застосовано після революції 1917 р. у Совєтському Союзі. Поруч розказує автор, як поставали концентраційні табори в Росії, а згодом і в інших національних республіках, та як разом з тим наростав і формувався той каторжанський Архіпелаґ.

Він спершу довше зупиняється і подає широку, прямо неймовірну, картину про табори на Соловецьких островах. Слово „Соловки" для громадян СССР мало специфічний посмак — постраху. У зміст цього слова вкладали, щось найстрашніше, найжорстокіше — місце, з якого немає вороття. Хоч вже є чимало різних описів про життя в'язнів на Соловках, але ще ніхто не подав такої глибокої й широкої картини Соловок, де так масово згноювали людське життя, як Солженіцин.

Описуючи жахливий побут на Соловках, для з'ясування атмосфери й обставин автор наводить ім'я горезвісного „ротмайстра" Курилку або Белобородова, який у двадцяті роки зустрічав нові посилки в'язнів з Москви. Він вискакував на бочку і горлав: „Тут республіка не советськая, але соловецькая! Пам'ятайте — нога прокурора не ступила на соловецьку землю — і не ступить! Знайте! — ви прислані сюди не для поправи. Горбатого не випростаєш. Порядочок буде у нас такий: скажу „встати" — встанеш, скажу „лягти" — ляжеш. Листи писати до дому так: жив, здоров, всім задоволений! точка". В цих кількох реченнях показана бездонність бестіяльства. Автор дальше робить наступне цікаве спостереження у відношенні Курилки: „І любувався собою і захоплювався (а внутрі — із злорадністю): ви нікчемні? Де перебували, коли ми воювали з большевиками? Ви думали в корчмі відсидіти? Так витягнені сюди, тепер одержуйте за свій невтралізм! А ми з большевиками здружилися, ми люди діла" Курилка починає навчання: — „Здраствуй, перша „карантинная рота"! Слабо, ще раз! „Здраствуй перша „карантинная рота"... Слабо!.. Ви повинні крикнути „здра!" — щоби на Соловках, за проливом було чути. Двісті чоловік крикне — стіни повинні падати!!!" І так в'язні від викрикування знесилювались. Тоді Курилка починає другу лекцію — біг довкола стовпа!.. — „Ніжки вище!, вище!" Це не приходилось легко. В'язні падали. Так почався перший тренінґ, щоби в такий спосіб зломити волю новоприбулих в'язнів. А в чорно - дерев'яному гнилючо - смердючому бараку буде їм приказано спати на ребрах — так це гарно, як когось окремо за хабар втиснуть на нари. А решта буде стояти поміж нарами, (а „провинившихся" поставлять між парашею і стіною). Ось це вам початкова картина. Курилка доказав таке, що важко собі навіть уявити. Курилка не був один"...

(Продовження буде).

ДЕЛЕҐАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО, ЩЕ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ЦЬОГО РОКУ!

СУСТА відкрив бюро у Вашингтоні приймає постійних працівників

Вашингтон. — Екзекутива Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) повідомила про відкриття канцелярії СУСТА у Вашингтоні, Д. К., і про плянк ангажування повноплатних постійних працівників для цієї канцелярії.

Східній віцепрезидент СУСТА Оля Добуш заявила, що СУСТА потребує постійних працівників для ведення ефективнішої організаційної праці і для поширення своєї діяльности в українському суспільстві. За її словами, „Канадський СУСК успішно провів кілька важливих проєктів завдяки тому, що протягом кількох років має постійних платних працівників".

Західній віцепрезидент Андрій Міхняк, накреслюючи плян праці СУСТА, сказав, що три ділянки діяльности заслуговують на особливу увагу: „Поперше, ми мусимо посилити організаційну працю, як серед студентства, так і серед української громади. Ми не можемо вести ефективну організаційну працю в даному районі, відвідуючи його протягом всього одного, чи двох днів. А для того, щоб залишитись у місцевій громаді довше, потрібно постійного працівника".

Друга ділянка стосується державних і приватних установ, що завідують певними фондами, частину яких українська громада могла б використати для своєї діяльности. „На жаль", сказав Міхняк, „українці, в більшості, не знають про ці фонди, і не роблять заходів, щоб одержати їх. СУСТА міг би дослідити всі ці можливості, і допомогти українським організаціям і одиницям у цій справі".

Третя ділянка праці „додав Міхняк, це в захисті українських політичних в'язнів. „СУСТА бере активну участь у заходах Комітету Оборони Валентина Мороза і вважає, що цю діяльність конче потрібно поширити й посилити".

Президент СУСТА Євген Іванців повідомив, що, хоч ще не вирішено точної кількости постійних працівників для вашингтонської канцелярії, то, припускається, що буде потрібно чотири — п'ять осіб. Зацікавлені повинні звернутись до канцелярії СУСТА не пізніше, як до 15-го січня. Євген Іванців сказав, що Екзекутива СУСТА відбуде засідання у Вашингтоні 18-19 січня, на якому буде схвалено склад постійного персоналу канцелярії, який почне працю, як передбачають, 1-го лютого.

Фінансовий референт Ігор Раковський сказав, що, хоч СУСТА ще не має всіх фондів, потрібних для ведення такої канцелярії на довшу мету, конечність вимагає її якнайшвидшого відкриття. „Ми впевнені, що українська громада зрозуміє важливість цього кроку і допоможе нам фінансово", сказав Раковський, додаючи, що в разі потреби СУСТА запозичить потрібні фонди.

Анкети на посади постійних працівників вашингтонської канцелярії можна одержати, звертаючись листовно або телефоном до Екзекутиви СУСТА: SUSTA, P.O. Box 40121 Palisades Station, Washington, D.C. 20016. Telephone: 202-726-8045.

Готується черговий „Мюнхенський проєкт"

Моунт Плесант, Міч. – Асоціяція Українських Американських Університетських Професорів інформує, що до нових узгіднень поміж Українським Вільним Університетом і Центральним Мічіґанським Університетом щодо поширення спільної програми в Мюнхені та кращої координації деяких аспектів співробітництва. Опублікована також вже найновіші брошури з розкладом курсів, які будуть розповсюджені ще цього місяця. Найважливішою подією є прийняття Центральним Мічіґанським Університетом пропозиції про створення спеціяльного стипендійного Фонду в рямцях цього університету для учасників Мюнхенського проєкту. Пожертви на згаданий стипендійний фонд будуть звільнені від федеральних податків, а для резидентів Мічіґану, також — від стейтових податків. Цей фонд ще повинен бути затверджений Університетською Радою Тростів і стане дійсністю дещо пізніше, але на дальшу мету він буде мати невелике значення для розвитку партнерства.

Комісія для Зв'язків з УВУ, що її тепер очолює проф. д-р Ігор Каменецький, відбула своє засідання 7-го грудня ц. р. з участю чотирьох її членів (професори А. Гумецька, Л. Коваль і М. Степаненко) і вирішила, йдучи назустріч побажанням Ректора В. Янова, створити спеціяльний стипендійний фонд в рямцях Мюнхенського проєкту з рамени УВУ. Керівником цього стипендійного фонду став проф. д-р Л. Коваль. Заінтересовані громадяни можуть надсилати пожертви на цей фонд на адресу секретаріяту УААУП:

Prof. I. Kamenetsky, Central Michigan University, (Anspach Hall, 235), Mount Pleasant, Mich. 48859.

Безробіття також в Західній Европі

Бонн. — Безробіття, яке чимраз більше поширюється у зв'язку зі скороченням головно продукції авт, охоплює тепер і країни Західньої Европи, головно Німеччини, Франції, Італії й Англії. П'ять західньо-німецьких автових компаній звільнили 16 грудня ц. р. 80.000 своїх робітників у зв'язку з цілковитим, або тимчасовим припиненням продукції з огляду на малу покупну ціну на внутрішніх і закордонних ринках. Тільки одна велика компанія Фольксваґен звільнила 30.000 робітників. Опель звільнив 11,000, фабрики Форда в Німеччині — 11.000 в Кельні і 20,000 в Інґольштадті (долішня Баварія), Мерцеденс Бенц, Васріше Моторверке також звільнили по кільканадцять тисяч робітників. Загальне число безробіття в Зах. Німеччині доходить сьогодні вже до три відсотки. Уряд в Бонні почав масово звільняти і відтраспортовувати до їхніх країн чужонаймлених робітників, головно з Греції, Італії, Юґославії і навіть з Туреччини, щоб дати можливість праці своїм робітникам.

Подібна, або гірша ситуація панує в інших країнах Европи. Деякі компанії Фіят в Італії вже декілька місяців тому цілковито припинили продукцію своїх авт; французький Рено продукує тільки 30 відсотків минулорічної продукції. Економічна ситуація в Англії близька до катастрофи. Лідер опозиції в британському парляменті Едвард Гіт висловив застереження до неефектовних потягнень прем'єр-міністра Герольда Вілсона, який досі нічого не зробив, або зробив мало, щоб зупинити інфляційний індекс, який в листопаді зріс до 18.3 відсотка і далі зростає, а безробіття перейшло уже небезпечний кризовий пункт 7.5 відсотка. Престижевий Крайовий Економічний Інститут в Лондоні передбачає погіршення ситуації на початку 1975 р.

В Україні „шукають майстра"

Київ. — В журналі „Київ" за грудень 1974 в рубриці „Листування з читачами" надруковано лист, у якому описані гаразди совєтського господарювання. Петро Черничка із Закарпатської области розписується, що майже у кожній їхній хаті сьогодні — телевізори, тільки біда, коли... зіпсується телевізор. Тоді доводиться чекати, аж поки прийде важлива особа — майстер з району. В Мукачеві вправді є робітня, де ремонтують телевізори, там і майстри і приймають заяви, якщо комусь потрібно направити телевізор. У районній і обласних газетах друкують реклями, що там мовляв, тільки чекають і зразу можна користуватись обслугою. Проте, мешканці села Лавки вже не дуже в те вірять, хоча до Мукачева зі села — всього три кілометри. Щоб перейти ті „простори", майстрам забирає часу — три тижні, місяць, а то й пів року... В Мукачівській робітні пояснюють це тим, що в них начебто надто багато замовлень, коли ж бо у селі Лавки не так уже часто псуються телевізори, щоб знайти виправдання...

Рой Еш зрезиґнував з посту директора Бюра Управління і Бюджету

Вашингтон. — Вілий Дім у вівторок, 17 грудня, повідомив, що Рой Л.Еш зрезиґнував з посту директора Бюра Управління і Бюджету, але виконуватиме свої обов'язки ще до кінця січня, або початку лютого, тобто до закінчення праці над новим бюджетом. Рой Еш пояснив своє рішення зрезиґнувати тим, що він був погодився служити в Уряді тільки протягом 2-ох років і цей термін тепер добігає кінця. Президент Форд, приймаючи резиґнацію Еша, хвалив його за вдержання федерального бюджету „на досить поміркованому рівні". Речники Білого Дому повідомили, що новим директором Бюра Управління і Бюджету правдоподібно буде Джеймс Т. Линн, теперішній секретар Департаменту мешканевих справ і міського розвитку. Думають, що незабаром президент Форд оголосить також інші зміни в його кабінеті, що був призначений ще попереднім президентом Ніксоном.

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК НЮЙОРКСЬКОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ

Ню Йорк.—У неділю, 22-го грудня, жіночий кіш Пластової Станиці в Ню Йорку влаштовує традиційний вже „Різдвяний ярмарок" в залях Пластового Дому при 144 2-га евеню. Можна буде закупити прикраси на ялинку, різні подаруночки та смачне домашнє печиво. Ярмарок відбуватиметься від 10-ої год. рано до 2:30 по пол.

СВ. МИКОЛАЙ В НЮЙОРКСЬКІЙ ПЛАСТОВІЙ СТАНИЦІ

Ню Йорк. — Як і кожного року, до Пластової Станиці в Ню Йорку 21-го грудня ц. р. загостить св. Миколай, щоб роздати дарунки чемним дітям. Прибуде він до Пластової Домівки при 144 2-га евеню о год. 2:30 по пол. Тоді пластуни виведуть коротку сценку „Надвечір'я і довга ніч перед святом св. Миколая". Небесна канцелярія вже від 10-ої год. рано в Пластовому Домі прийматиме дарунки.

СВЯТО МИКОЛАЯ В ОСЕРЕДКУ СУМА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Управа Осередку СУМА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Ню Йорку інформує, що в неділю, 22-го грудня ц.р. о год. 3-й по полудні тут у великій залі Дому ОУВФ при 315 Схід 10 вулиця відбудеться Святомиколаївська імпреза, яку влаштовує Школа Українознавства Осередку СУМА. „Небесна канцелярія" буде відкрита в суботу, 21-го грудня від год. 10 рано до 10 вечора і в неділю від 10 рано до 3-ї по полудні.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

Ню Йорк. — З Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщеннях цього Клюбу, в п'ятницю 20-го грудня о год. 7:30 вечора, з рамени Спілки Українських Журналістів Америки і ЛМКлюбу, відбудеться панель. Участь прийматимуть: Роман Купчинський, Аскольд Лозинський і модератор — ред. Ігор Длябога. Вступне слово виголосить ред. Іван Кедрин - Рудницький.

10-ий ВІДДІЛ ОДВУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
1-ий ВІДДІЛ ОДВУ в АСТОРІЇ, Н. Й.
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— влаштовують —

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ
В ДЕСЯТИРІЧЧЯ СМЕРТИ
св. п. Полковника
АНДРІЯ МЕЛЬНИКА

Неділя, 22 грудня 1974, год. 2 по пол.
Український Народний Дім в Ню Йорку
при 142 Друга Авеню, кімната ч. 22

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА
СЛАВИ ГЕРУЛЯК
в неділю, 22 грудня 1974 р.
від год. 11-ої до 6 вечора
в Майстерні „Гончарня"
206 Схід 6-та вулиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.
Майстерня відкрита кожного дня від 10-8 вечора, в неділю від 1-8 по пол.

Увага! НЮ БРАНСВІК, БАВНД БРУК, МЕНВІЛ і ОКОЛИЦІ! Увага!
33-ІЙ ВІДДІЛ ООЧСУ
запрошує всіх на
НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ МАЛАНКУ
в суботу, 18 січня 1975, год. 8 веч., в балевій залі VFW
600 Washington Avenue, MANVILLE, N.J.
Оркестра — Б. ГІРНЯКА
Заспівують — ІГОР РАКОВСЬКИЙ і МИХАЙЛО ШКВАРКО

БРАТСТВО кол. ВОЯКІВ І УД УНА
СТАНИЦЯ НЮАРК, Н. Дж.
Ділимося сумною вісткою з Членами та Громадянством, що в середу ранком, 11-го грудня 1974 р. на 53-му році життя, нагло відійшов на Вічний Спочинок наш ДРУГ і ПОБРАТИМ

бл. п.
Інж. РОМАН КОЧЕРЖУК
б. поручник Дивізії, активний член Братства.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 14-го грудня 1974 року о год. 9:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на цвинтар Gate of Heaven в East Hannover, N.J.

Горем прибитій Дружині п-і Ірині, Донечці, Матері і усій Родині, складаємо щирі вислови співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО
КУРІНЬ ч. 6, НЮАРК, Н. Дж.
З глибоким смутком повідомляємо ВШ. Посестер і Побратимів та Українську Громаду, що в середу ранком, 11-го грудня 1974 року, несподівано відійшов від нас на 53-му році життя, наш ДРУГ і ЧЛЕН УПРАВИ

бл. п.
Інж. РОМАН КОЧЕРЖУК
КУРІННИЙ УВК

ПОХОРОН відбувся в суботу ранком, 14-го грудня 1974 р. з церкви св. Івана Хрестителя на католицький цвинтар в East Hannover, N.J.

Опечаленій Дружині з Донею та Родині, вислови щирого співчуття складає —

УПРАВА КУРІНЯ

З ПРИВОДУ СОРОКОВОГО ДНЯ СМЕРТИ
сл. п.
ТАРАСА ШПІКУЛИ
визначного громадського і союзового діяча Чикаґівської Громади, Головного Радного УНСоюзу від 1933 року і довголітнього секретаря 231 Відділу УНСоюзу Братства св. Стефана в Чикаґо, що упокоївся дня 19 листопада 1974 року, відбудеться

в суботу, дня 28-го грудня 1974 року
в годині 9-ій ранку
в Катедрі св. Николая в Чикаґо, Ілл.
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
ЗА УПОКІЙ ЙОГО ДУШІ,
на яке запрошує Родину, Членство УНСоюзу та інших братських та громадських Організацій, яких був членом, Приятелів та Знайомих —
221-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ
БРАТСТВА СВ. СТЕФАНА
в ЧИКАҐО

В пам'ять Дорогого і Незабутнього
сл. п. проф. д-ра Костя Кисілевського
зложили
на УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ у МЮНХЕНІ:

Родина Кисілевських	$150.00
Лідія і Лев Голінаті	50.00
Таїса і Петро Богданські	50.00
Галя Круль	50.00
Богдан Ухач	50.00
Роберт Опіро, М.Д.	50.00
С. М. В. Ганкевич	30.00
Соня і Оріх Теплицькі	30.00
Марта і Роман Вкачі	25.00
Микола Голінатий	25.00
Віра і Петро Гнатюки	25.00
Богданна і Орест Попелі	25.00
Анна Дубас	25.00
Укр. Конгрес. Ком., Відділ Нюарк, Н. Дж.	25.00
Володимира і Вадим Прокопці	20.00
Меланія Ільницька	20.00
Ростислав Ратич з родиною	20.00
Тома Кордуба	20.00
Теодозій Онуферко	20.00
Роман і Марія Борковські	20.00
Евгенія Храплива і Леся і Орест Щур	20.00
ОЗБУА, Відділ в Нюарку, Н. Дж.	20.00
А. Гончаренко з родиною	15.00
Леся і Мирон Стебельські	15.00
Надія і Володимир Кухи	15.00
Теодозія Ледней	10.00
Анна Ратич	10.00
Ярослава і Богдан Жеребецькі	10.00
Ніна і Петро Пясецькі	10.00
Люба і Теодозій Крупа	10.00
Дарія і Богдан Карановичі	10.00
Софія Боровик	10.00
Ґерті і Борис Кучинські	10.00
Михайло Лисогір	10.00
Петро Гудзовський	10.00
Тамара і Володимир Гординські	10.00
Марія Шпидлер	10.00
Василь Гнатів	10.00
Богданна і Роман Гриньаки	10.00
Степанія і Василь Росткович	10.00
Слава і Остап Олесницькі	10.00
Евгенія Леськів	10.00
Омелія і Михайло Цапки	10.00
Ольга і Теодор Царі	10.00
Л. С.	10.00
О. Утриско	5.00
Ася Лисинецька	5.00
Михайлина Мосора	2.00
Разом на УВУ	$1,027.00

На УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ в РИМІ:

Роман і Іванка Кисілевські	$100.00
о. Роман і Володимира Кисілевські	25.00
Тетяна і Остап Гавалешки	25.00
Вірляна і Юрій Головки	25.00
Ольга і Михайло Сопеницькі	25.00
Дарія і Дам'ян Горняткевичі	15.00

Колишні учні Школи Українознавства в Нюарку та їх родини:

Х. Мандюк	$25.00
Т. Лещинський	20.00
Х. і М. Коленські	20.00
Р. Ляшевич	20.00
В. Гнатів	20.00
О. Я. Яворські	20.00
В. Величковські	20.00
О. Сиґіди	20.00
Н. і В. Клапішаки	20.00
Б. А. Бурачинські	15.00
О. Голинський	15.00
Ю. Бігун	10.00
І. Хома	10.00
Х. і М. Возник	10.00
Р. Мицьо	10.00
Я. Копійчук	10.00
Андрій Стефанівський	10.00
Адріян Баранецький	10.00
М. Фединишин	10.00
Н. Шараневич	10.00
А. Тимкевич	10.00
Н. Мельник	10.00
Діана Сенеськ	10.00
В. С. Сенеськ	10.00
Христина Сенеськ	10.00
О. Суховерський	10.00
Л. Шеґедин	10.00
Р. З. Ковальські	10.00
В. і М. Левицькі	5.00
Р. Робак	5.00
О. Напора	5.00
Христина Кизима	5.00
Володимир і Зіна Мартинець	5.00
Зенон Мандрусяк	5.00
Юрій Питван	5.00
Н. Басняк	5.00

Окремо зложили:

Евгенія Голінатa та Володимира і Степан Небесні з родиною	90.00
Теодозій Самотулка	25.00
Разом	$755.00

на УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ по 10.00 дол. — Люба Лиско-Лешньовська, Славка Олексин-Грабець, Зонка Оришкевич-Малиновська — $30.00

Разом	$785.00

на УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

Лідія і Лев Голінаті	$100.00

на ПРЕСОВИЙ ФОНД „АМЕРИКИ"

Теодор Михайлівський	$25.00
Разом усіх жертв	$1,937.00

ТРАДИЦІЙНІ
СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"
відбудуться в суботу, 25-го січня 1975 року, в залі грецької церкви
Грає оркестра Б. ГІРНЯКА
ORANGE, N.J.

ОСЕРЕДОК СУМА в НЮАРКУ, Н. Дж. — запрошує на
ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР
в суботу, 11-го січня 1975 року, початок год. 8-ма вечора
Ця сама заля, що минулого року —
GREEK CHURCH HALL, 510 Linden Pl., ORANGE, N.J.

Оркестра — Б. Гірняка
Аранжер — Д-р ІГОР КУНАШ
в Філядельфії, Па.
Співають: п-і ЗЕНОВІЯ КУНАШ
і МИХАЙЛО ШКВАРКО

Столики резервовані, тому просимо своєчасно замовляти особисто в УНДомі, 140 Prospect Avenue, Ірвінґтон, Н. Дж., або телефонічно: 372-9856, щоденно від год. 7-10 вечора.

Паркування авт безплатне на власній площі коло залі.

Президент Форд вимагає від „Юнайтед Стейтс Стіл" вияснення щодо підвишки в цінах

Вашингтон. — У вівторок, 17 грудня, президент Джеральд Форд вимагав, щоб найбільший американський продуцент сталі „Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшин" вияснив на письмі причини на 8-10 відсоткову підвишку в цінах, проголошену цією корпорацією день раніше. Це вияснення має „якнайшвидше" бути передане Раді для стабільности платень і цін. Пресовий секретар Білого Даму Рон Нессен, який сказав, що президент Форд „дуже стурбований" цією підвишкою, признав, що Рада для стабільности платень і цін справді не має повновластей заборонити, або відложити будь - які підвишки, але додав, що Рада може розпочати публічні переслухання в цій справі. Коментатори вказують, що вимога президента Форда щодо вияснення причин на підвишки в цінах являє собою методу критики, часто вживану президентами Кеннеді та Джонсоном, яка має на меті переконати окремі сектори економіки добровільно відкликати, або зменшити проголошені підвишки в цінах, або платнях. Президент Форд вперше застосував таку критику проти автомобілевої фірми „Дженерал Моторс" в серпні ц. р. і цей продуцент автомобілів таки дещо зменшив заплановану підвишку в цінах.

Французькі соціялісти перестерігають президента Жіскара

Париж. — Першу заяву недовір'я теперішньому французькому президентові Валері Жіскарові д'Естенові запропонували французькі ліві партії, включно з комуністами, обвинувачуючи Жіскара в неспромозі розв'язати поглиблюючу економічну і соціяльну кризу в країні. Відкриваючи дебати над висловом недовір'я, лідер соціялістичних угрупувань і кол. кандидат на президента Франції Франсуа Міттеран заявив, що існує можливість що слідуючий уряд прийде скоріше, як цього сподіваються французи, бо теперішній не спроможний ефективно діяти і країна попадає в чим раз глибшу економічну кризу. Комуністична, соціялістична і ліво - ліберальна партія не сподівались осягнути перемоги у голосуванні над пропонованою заявою недовір'я для уряду Жіскара, бо вони можуть зібрати тільки 180 своїх і прихильних голосів на потрібних 246, однак, як це коментує преса, соціялісти своєю пропозицією мабуть „об'явили війну" теперішньому урядові з намаганням повалити його. Згідно з французькими законами, якщо б пропоноване недовір'я було схвалене в парляменті, президент мусить прийняти резиґнацію прем'єра і його уряду і, якщо не знайде розв'язки, розписати нові вибори в країні.

„СОВЄТСЬКИЙ" УРЯД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

важного конфлікту між інтересами Росії та інтересами комуністичного руху, усі уряди СССР беззастережно робили децизії, що були корисні для інтересів Росії навіть, коли вони були незвичайно некорисні для інтересів комуністичного руху. Тому теж сьогодні повинно бути усім ясно, що не російський народ є на службі інтересів комуністичного руху, а навпаки — комуністичний рух є на службі російських національних амбіцій. Як же ж тоді можна вважати уряд СССР в першу чергу комуністичним урядом? Як можна припускати, що українців русифікують і колонізують комуністи?

У тому самому сенсі не можна теж припускати, що Україну русифікують і колонізують совєти. У стислішому того слова розумінні, совєтський уряд у СССР не існує. Є тільки російський народ, є уряд СССР, який є по суті російським урядом, і є адміністрації окремих національних територій, у яких працює певна кількість неросіян, що вважають себе с о в є тськими людьми. Але ж ті совєтські люди своїх земляків з власної волі не русифікують і не колонізують. Вони виконують волю російського комуністичного уряду. Їх можна лаяти за те, що, впроваджуючи в життя ленінську національну політику, вони допомагають ворогові у ліквідації народів, із яких вони вийшли. Та Україну русифікують і колонізують не совєти, а росіяни. І не думаймо, що та мішанина понять маловажна!

І, накінець, проблема політичної тактики. Багато західніх політиків радить українцям не боротися проти росіян, а іти з росіянами проти теперішнього режиму. На їхню думку вигляди на успіх при такій політиці багато кращі. Біда тільки в тому, що дорадники ті керуються інтересами своїми, а не інтересами українців. Вони в загальному цілком не журяться тим, що станеться з українцями після евентуальної зміни режиму в СССР. Вони тільки хочуть зміни режиму для своїх власних користей і думають про те, як найкраще тої цілі досягнути. Багато з них не думає про потребу розчленування імперії. В дійсності, багато з них думає, що розчленування імперії було б політично некорисне, бо воно в основний спосіб змінило б рівновагу сил у світі.

І тому ставити боротьбу українців за самостійність у переважно ідеологічну площину з огляду на політично-тактичні міркування було б фатальною помилкою. Того роду тактика не переконає багато росіян, що, — з вдячности до нас, — вони повинні боротись не тільки за зміну режиму, але й за розчленування імперії. Вона може тільки збаламутити самих же українців.

Очевидно, ми не можемо сказати, що цілий російський народ є ворогом українців. Це не відповідає правді і цього може навіть наголошувати не потрібно. У деяких випадках може навіть бути доцільно з деякими російськими групами співпрацювати, якщо вони виразно борються не тільки проти російських комуністів, але й проти російських імперіялістів. Та нам варто пам'ятати, що всі російські уряди усіх забарвлень уживали усіх засобів, — включно з фізичним нищенням і насильним переселюванням, — щоб національні аспірації українців нищити. Усі вони в тому мали широку підтримку російського народу. Немає теж покажчика на те, що ситуація зміниться, коли на місце цього режиму прийде інший.

Ті речі український загал повинен виразно усвідомити. Та таке усвідомлення може довго ще не прийти, коли ми не зуміємо дати собі раду з тією мішаниною понять, концепцій та ідей.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої

лоддю за допомогою українських бюр суспільного посередництва. Цей засіб спробувала Президія Секретаріяту СКВУ та включила його в допомогову діяльність Української Світової Суспільної Служби. Цю акцію схвалили митрополити українських Церков, а останньо пленарна сесія об'єднання у к р а їнського жіноцтва СФУЖО.

До повного успіху бюр посередництва потрібно тісної співпраці всього нашого громадянства, пожвавлення релігійного та культурно - національного життя, оживлення і змодернізування шкіл українознавства, молодечих товариств і т. п.

Допомога поневоленій Україні та збереження нашої національної субстанції на поселеннях — це два головні завдання, що їх намітив II. СКВУ в Торонті.

Олександер Татомир
Левіттон, Па.

Пітсбурщина вшанувала Листопад та о. Волошина

Піттсбурґ, Па. (пг) — Заходами місцевого відділу ОУА „Самопоміч" та Окружного Осередку Т-ва за Патріярхальний Устрій Помісної УКЦеркви у неділю 24-го листопада ц. р., тут відбулася святочна Академія, якою українська громада піттсбуржчини зорганізовано відзначила 56-ту річницю Листопадового Зриву, 60-річчя Українських Січових Стрільців і 100-річчя з дня народження батька Закарпатської України-Руси — о. шамбеляна Августина Волошина.

Понад триста громадян, серед яких були отці парохи обох українських церков та поважне число молоді, зібралися о год. 3.30 по полудні в залі української православної церкви св. Володимира в Піттсбурґу, щоб своєю участю вшанувати славних Усусусів-творців Листопадового Чину та віддати поклін світлій пам'яті о. Августина Волошина і тим самим виявити свою солідарність з нескореною Україною та дати моральну підтримку тим, які за найвищі ідеали нації караються по московських тюрмах і засланнях.

Програму святочної Академії започатковано молитвою, що її провів парох української православної церкви о. Немижицький, а опісля відспіванням американського гимну та вступним словом інж. Сидора Тим'яка – голови Окружного Осередку Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви.

Вокальну частину програми розпочав, недавно зорганізований при відділі „Самопомочі", мішаний хор під диригентурою Ізидора Луковського, який виконав в'язанку стрілецьких пісень. Учень „Рідної Школи", Андрій Фарлі віддеклямував вірш Олеся, а Анна Комічак при фортепіяновому супроводі свого сина Маркіяна відспівала „Засумуй Трембіто". Опісля Христя Кишакевич віддеклямувала вірш Богдана Лепкого. Дві наступні пісні, в якій сольові партії виконували Михайло Білик і Михайло Баран, відспівав згаданий уже хор.

Після цієї першої частини учасники Академії вислухали святочне слово, яке виголосив по-українськи і по-англійськи гість з Чикаґо професор д-р Василь Маркусь. Спомини про о. Августина Волошина, виголосив його колишній близький співробітник і сповідник о. Себастіян Саболь з Бедфорд, Огайо.

Молодий бандурист Маркіян Комічак відіграв на бандурі дві пісні; сестри Надя і Анна Воробій відіграли на скрипках кілька стрілецьких пісень, а Анна Комічак, знову при фортепіяновому супроводі свого сина Маркіяна, відспівала пісню.

Атракцією Академії був виступ танцювальної групи „Молодь України" під проводом Люби Глутковської, яка виконала кілька українських танків. Вкінці, мішаний хор під проводом Ізидора Луковського, відспівав три пісні. Сольові партії до цих пісень виконували М. Білик, М. Баран і Анна Комічак.

Заключним словом голови місцевого відділу „Самопомочі" Михайла Барана та спільним відспіванням українського національного гимну закінчено святочну Академію, програмою якої ввесь час проводив Михайло Комічак, відомий громадський діяч Піттсбуржчини і керівник популярної тут радіопрограми, яка у великій мірі причинилась до гарного успіху цього свята.

Перед святочною академією, в суботу 23-го листопада о год. 4-ій пополудні в церкві Закарпатських Русинів в Піттсбурґу відправлено Панахиду за спокій душі о. Августина Волошина, яку відправив парох цієї церкви о. шамб. Дунда в сослуженні о. шамб. Данильчука і о. шамб. Польового. Співали всі приявні під проводом Михайла Майноша. Це вперше поділені ворогами брати зійшлися в одній церковці, щоб спільно помолитися за того, що усі свої труди і життя віддав за кращу долю рідного народу.

Обнизилися ціни на цукор

Ню Йорк. — Супермаркети „Петмарк", „А і П" „Словнс" у понеділок, 16 грудня, повідомили, що обнижують свої ціни на 5-фунтові торби цукру до 2.79 доляра. В жовтні 1973-го року 5 фунтів цукру коштували 82 центи, а до половини грудня ц.р. ціна зросла до 3.50, або навіть до 3.60 доляра. Обниження ціни за 5 фунтів цукру до 2.79 доляра було первісно проголошене сіткою супермаркетів „Петмарк", а дві інші згадані сітки супермаркетів пішли за цим прокладом, щоб запобігти конкуренції. Бюро для справ споживачів надіється, що й інші супермаркети обнижать ціни на цукор, але вважає, що навіть 2.79-долярова ціна все ще зависока.

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАТ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Управа Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Відділ в Ню Йорку повідомляє, що в неділю, 22-го грудня ц. р. о год. 2-ій по полудні в Українському Народному Домі — 140-142 2-га евеню в Ню Йорку відбудуться Інформаційні Збори, на яких інж. Микола Галів виголосить доповідь на теему: „Українська Католицька Церква у світлі IV Папського Синоду та її прспективи". Після доповіді запити і дискусія. В програмі сходин є також інформація про дальшу поточну працю Відділу, виміна думок тощо.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Управа 18-го Відділу Союзу Українок Америки в Пассейку, Н. Дж. інформує, що в неділю, 22-го грудня ц. р. о год. 3-ій по полудні до Української Централі — 240 Говп евеню загостить св. Отець Миколай. Багата програма у виконанні дітей Світлички і Передшкілля. „Небесна канцелярія" буде відкрита вже від год. 1:30 по полудні в приміщенні бібліотеки.

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА СЛАВИ ГЕРУЛЯК

Ню Йорк. — В неділю, 22 грудня ц.р. від год. 11-6 вечора в майстерні „Гончарня", 206 Схід 6-та вулиця в Ню Йорку, відбудеться Різдвяна виставка мисткині Слави Геруляк. Майстерня відкрита кожного дня від 10 рано до 8 вечора, а в неділю від 1-3 по полудні.

КЛІВЛЕНДСЬКИЙ ХОР „ДНІПРО" НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Клівленд (Р.Т.) — Цьогорічна традиційна різдвяна авдиція клівлендського Хору „Дніпро" буде передована клівлендським телевізійним каналом 5 в неділю, 22 грудня, в год. 3-тій пополудні та в неділю, 5-го січня, в год. 9-тій рано. В програмі українські різдвяні звичаї. Автор авдиції — Дарія Голубець - Якубович, мистецький дорадник Ірина Кашубинська. Співає хор „Дніпро" при акомпаніяменті хорватської оркестри „Тамбуріца", диригент Євген О. Садовський. Керівник авдиції Роман Касараба. Ця сама авдиція буде передавана телевізійними станціями в Колюмбус, Огайо, та Ірі, Пенсильвенія. Час передачі буде поданий в місцевих програмках.

Середній Схід близький експльозії — каже Садат

Каіро. — В окремому інтерв'ю, яке президент Єгипту Анвар Садат дав іранському видавцеві Фарґатові Массорі, сказано, що ситуація на Середньому Сході дуже загрозлива і напняття, яке заіснувало між поодинокими державами, може кожної хвилини перетворитися в „експльозивні конфлікти", або навіть довготриваючу війну. Мусять бути пороблені певні корективи, якщо державний секретар Генрі Кіссінджеер хоче в будучому успішно вести переговори про замирення. Садат відмітив, що він особисто щиро вітає заходи Кіссінджера для полагодження конфлікту і досягнення довготривалого миру, о д н а к певні кроки мусять бути зроблені вже тепер, щоб недопустити до відкритої конфронтації, бо вчасі, коли говорить зброя, говорити про мир багато трудніше. Анвар Садат виявив готовість Єгипту переговорювати з будь-якою країною, яка має присмливі пропозиції для замирення .Він також згідний розпочати переговори в Женеві, на що настоює Совєтський Союз, однак Кіссінджер і Державний департамент у Вашинґтоні вважають, що в сьогоднішній ситуації не можна буде нічого осягнути на такій конференції поки не пощастить полагодити деяких справ з поодинокими країнами в прямих переговорах з ними. Відповідаючи на запитання, скільки часу він дає до диспозиції Кіссінджеерові для переговорів, Садат відповів: „Я якраз тепер нав'язав посередній зв'язок з президентом Фордом і д-ром Кіссінджером і треба вичекати на децизію ,яку ми мусимо спільно прийняти".

Анвар Садат вважає, що Ізраїль має тепер атомову бомбу, яку в скорому часі міг би придбати також Єгипет і це властиво створює дуже небезпечну ситуацію. „Спосіб застрашування не є шляхом до миру — заявив Садат — і якщо Ізраїль дійсно готовий до миру, ми готові миритися".

Президія правління СПУ відбула засідання

Київ. — Тут відбулося 10 грудня засідання президії правління Спілки письменників України. Як інформує „Літературна Україна" з 13 грудня, на засіданні зроблено підсумки „роботи республіканського семінару керівників обласних літоб'єднань і літстудій та підготовки до Всесоюзної наради молодих письменників", а також „затверджено склад творчих комісій". Мова тут про такі комісії: для праці з молодими авторами (голова — Б. Буряк), художнього перекладу (голова — В. Коротич) для відзначення 100-річчя з дня народження клясика вірменської літератури Аветіка Ісаакяна (голова — В. Козаченко).

Президія затвердила склад редакційної колеґії квартальника „Поезія" під головуванням М. Нагнибіди. До редакції ще входять: Б. Степанюк, П. Воронько, І. Драч, А. Кацнельсон, С. Листвин, Л. Новиченко. На цьому ж засіданні прийнято в члени Спілки письменників А. Глущака, Д. Головка, О. Доріченка, С. Жупанина, Р. Заславського, В. Козака, М. Костенка, П. Лановенка, М. Лукова, В. Малишка, В. Решитилова, В. Терехова, І. Тучкова, П. Щегельського.

7226 НЕСПОДІВАНКА!

У судді такий вигляд, неначебто побачив привид!
Серіно!!!
Ти!... Як ти посмів прийти сюди?

Не досить, що ти переховуєш злочинця, але ти ще залицяєшся до нього!...
Ти божевільний!